

Smittevern­faglig forsvarlig drift i virksomheter med én-til-én-kontakt som frisører, kroppspleie mv. (covid-19)

Nasjonal veileder

Denne veilederen gir råd om smittevern­faglig forsvarlig drift i virksomheter med én-til-én-kontakt som frisører, kroppspleie, kjøreskoler mv. i Norge under covid-19 pandemien. Veilederen kommer i tillegg til eksisterende regler og retningslinjer for bransjene.

Arkivert
Ugyldig fra 25.09.21

Først publisert: 23. april 2020
Sist faglig oppdatert: 01. juli 2021

Denne veilederen er utarbeidet av Folkehelseinstituttet og Helsedirektoratet.

Arkivert
Ugyldig fra 25.9.21

Innhold

1. Målgruppe og formål .....
2. Planlegging og risikovurdering i virksomheten .....
3. Råd til virksomhetene .....
4. Endringslogg .....

Arkivert
Ugyldig fra 25.9.21

Målgruppe og formål

Hvem gjelder veilederen for?

Veilederen gjelder for:

- frisører, virksomheter som tilbyr hudpleie, tatoveringer, hulltaking (piercing) og annen virksomhet som er omfattet av [forskrift 6. mai 1998 nr. 581 om hygienekrav for frisør-, hudpleie-, tatoverings- og hulltakingsvirksomhet m.v \(hygieneforskriften\) \(lovdata.no\)](#)
- kjøreskoler og annen føreropplæring, se [forskrift 27. mars 2020 nr. 470 om smitteverntiltak mv. ved koronautbruddet \(Covid-19-forskriften\) %C2%A7 15a \(lovdata.no\)](#)

Formål med veilederen

Veilederen inneholder råd om grunnleggende smitteverntiltak som alle bør følge gjennom hele pandemien. Veilederen gir også råd om hvordan virksomhetene kan tilrettelegge for og ivareta anbefalte smitteverntiltak, og hvordan de kan oppfylle kravene fastsatt i [Covid-19-forskriften %C2%A7 15a \(lovdata.no\)](#).

Ved behov kan Helsedirektoratet og Folkehelseinstituttet endre de nasjonale anbefalingene. Da vil veilederen bli oppdatert. Kommunene kan ved behov gi råd og pålegg om forsterkede smitteverntiltak lokalt. Kommunen informerer om kommunale tiltak.

2

Planlegging og risikovurdering i virksomheten

Det er den enkelte virksomhet som har ansvar for å vurdere om tjenesten tilfredsstillende grunnleggende krav til smittevern, og dermed kan tilbys. Den enkelte virksomhet må selv vurdere hvordan tiltakene skal tilpasses deres virksomhet og lokale forhold.

Virksomheten skal utarbeide en plan og iverksette tiltak for å hindre smittespredning i virksomheten. Bedriftshelsetjeneste kan kontaktes ved behov for bistand til å vurdere risiko og utarbeide tiltaksplaner.

I tillegg til smitteverntiltakene som er beskrevet i veilederen, skal de krav og rutiner som normalt gjelder for virksomheten følges.

Virksomheten har ansvar for å sikre at alle ansatte er kjent med smittevernrutinene som gjelder for virksomheten, og sørge for at de blir fulgt.

Virksomheten bør vurdere individuell tilpasning av arbeid for ansatte som tilhører grupper med høyere risiko for alvorlig forløp av covid-19. Se [informasjon om risikogrupper](#) (fhi.no) og [råd til personer som er beskyttet](#) (fhi.no).

Dersom en kunde eller ansatt får påvist covid-19 er det kommunehelsetjenesten som har ansvar for oppfølging av den eller de som er smittet.

Virksomhetene skal:

- Oppbevare en oversikt over hvilke kunder som har mottatt tjenester to uker tilbake i tid til bruk ved eventuell smitteoppsporing. Virksomheten må informere kunden om dette, og lagre informasjonen på forsvarlig måte.
- Ved timebestilling informere om tiltak for å begrense smitte og om hvilke betingelser som gjelder for å få tjenesten. De bør også informere om dette ved eventuelle påminnelser om timebestilling (f.eks. sms), slik at kundene kan avbestille timen dersom de blir syke eller kommer i karantene eller ikke ønsker at virksomheten lagrer egne persondata.
- Informere om at personer som er i karantene, i isolasjon eller som har feber/symptomer på luftveisinfeksjon eller andre [symptomer forenlig med covid-19](#) ikke kan motta tjenester.

Les mer på Arbeidstilsynets nettsider

- [Risikovurdering \(arbeidstilsynet.no\)](#)
- [Risikohjelpen \(arbeidstilsynet.no\)](#)
- [Informasjon om covid-19 og tiltak i arbeidslivet \(arbeidstilsynet.no\)](#)

Råd til virksomhetene

Råd

Syke personer skal holde seg hjemme

- Ansatte skal ikke komme på jobb dersom de har [symptomer forenlig med covid-19](#).
- Ansatte som er i [karantene eller isolasjon \(fhi.no\)](#) skal ikke møte på jobb, se [covid-19-forskriften kapittel 2 \(lovdata.no\)](#)
- Ansatte skal forlate arbeidsstedet så raskt som mulig dersom de får symptomer forenlig med covid-19. Dette bør skje på forsvarlig vis. I påvente av transport, bør den ansatte isoleres fra kolleger og kunder og ha på munnbind. Ansatte som har blitt syke på jobb bør ikke dra hjem med kollektivtransport. Dersom den ansatte ikke kommer seg hjem på annet vis, kan arbeidsgiver eventuelt kontakte kommunen for veiledning.
- Kunder skal ikke komme til virksomheten dersom de har symptomer forenlig med covid-19 eller hvis de er i karantene eller isolasjon.

Råd

Kontaktreduserende tiltak

- Unngå håndhilsing og annen unødvendig fysisk kontakt, spesielt nær ansikt-til-ansikt kontakt. Unngå å snakke der nær ansikt-til-ansikt kontakt er nødvendig
- Virksomheten skal tilrettelegge for minst en meters avstand mellom kundene, mellom de ansatte og mellom ansatte og andre ansattes kunder i lokalene. Dette gjelder nærhet over tid, ikke når man kun passerer hverandre.
- Ansatte skal holde minst 1 meters avstand til hverandre, med unntak av veiledning av lærlinger. Husk å holde avstand til andre kollegaer både under arbeid, i møter og i pauser. De som er beskyttet trenger ikke å holde avstand til andre på arbeidsplassen, men bør ta spesielt hensyn til ubeskyttede i risikogrupper.
- Hvis det er vanskelig å holde avstand, vurder å omstrukturere virksomheten, slik at det ved timebestilling kan legges inn nok tid mellom hver kunde. For eksempel kan de ansatte jobbe til forskjellige tider.
- Vurder å bruke fast eller fleksibel skillevegg mellom arbeidsfeltene. Skilleveggen bør dekke et område fra stolsetet/behandlingsbenken og opp til to meter, samt hele bredden av feltet der kunde og ansatt oppholder seg under behandlingen.
- I situasjoner der ansikt-til-ansikt-kontakt innenfor 1 meter er nødvendig (for eksempel ved negledesign), kan det brukes en fysisk barriere mellom ansatte og kunder, for eksempel pleksiglass eller munnbind.

Råd

Renhold og hygiene

Råd om renhold og hygiene ved covid-19 i sektorer utenfor helsetjenesten finnes i artikkelen [Rengjøring ved covid-19 - råd til sektorer utenfor helsetjenesten](#) (fhi.no).

Ansatte og kunder bør følge generelle råd om god hånd- og hostehygiene.

Les rådene [Håndhygiene, hostehygiene, bruk av munnbind, rengjøring og klesvask](#).

I tillegg til de generelle rådene bør virksomhetene gjøre følgende:

- Ansatte bør utføre håndhygiene (håndvask eller hånddesinfeksjon) før og etter hver kunde.
- Ansatte bør tilrettelegge for at kundene kan utføre håndhygiene når de kommer og etter at behandlingen er ferdig.
- Ansatte bør unngå å bruke ringer, håndsmykker eller armbåndsur. Ansatte bør holde neglene kortklipte.
- Betaling bør fortrinnsvis skje kontaktløst (digitale betalingsløsninger, betalingskort)

Råd

Bruk av munnbind og hansker

- Det er ikke en generell anbefaling å bruke munnbind så lenge avstand kan opprettholdes. Ved økt smittepress, vil lokale eller nasjonale helsemyndigheter kunne gi råd om bruk av munnbind i situasjoner der det ikke er mulig å opprettholde 1 meters avstand.
- Det er ikke anbefalt at ansatte benytter hansker utover de situasjonene hvor de vanligvis bruker hansker. Dersom munnbind og hansker benyttes i virksomheten, bør virksomhetsleder påse at de ansatte gis opplæring i korrekt bruk.
- Mer informasjon om anbefalingene samt råd dersom man bruker munnbind, tøy-munnbind eller hansker i de aktuelle virksomhetene finnes i artikkelen [Håndhygiene, hostehygiene, bruk av munnbind, rengjøring og klesvask](#) (fhi.no).

Råd

Informasjon til kunder

Heng opp informasjon til kunder og arbeidstakere om råd for å unngå smitte:

- Plakat: [Vaner som forebygger smitte – hoste og håndvask \(helsedirektoratet.imageshop.no\)](#)

- Plakat: [Vask hendene, hold avstand, test deg og hold deg hjemme om du er syk \(helsedirektoratet.imageshop.no\)](https://helsedirektoratet.imageshop.no)
-

Råd

Forsterkede tiltak ved økt smitte

I situasjoner med økt smitterisiko kan lokale eller nasjonale myndigheter anbefale eller lovfeste strengere tiltak.

Følgende tiltak kan være aktuelle:

- Redusere eller midlertidig fjerne behandlingstilbud som innebærer nær ansikt-til-ansikt kontakt
- Bruk av munnbind i situasjoner der det ikke er mulig å opprettholde 1 meters avstand
- Unngå servering av mat og drikke til kundene
- Vurder å redusere bruk av kjernetid slik at ansatte kommer på arbeid til forskjellige tider og dermed kan unngå å reise med kollektivtrafikk når mange skal samme vei.
- Vurdere midlertidig stenging av virksomheten

Myndighetene kan fastsette lokale og nasjonale tiltak og forsterkede krav til virksomhetene med hjemmel i [lov 5. august 1994 nr. 55 om vern mot smittsomme sykdommer %C2%A7 4-1 \(lovdata.no\)](#).

Råd

Særlige råd for solarier

Solarier må ha tilstrekkelig bemanning og tilsyn slik at smittevernet og renholdet kan ivaretas.

Solarier bør lage rutiner der det blant annet angis:

- hvordan ansatte skal gjøre rent solariene mellom hver kunde
- hvordan man sikrer god utlufting av rom/lokaler
- hvordan kundene skal rengjøre solarier etter bruk
- hvordan avstandskrav skal overholdes
- begrensninger for antall besøkende med hensyn til lokalets størrelse

Endringslogg

1. juli

- Språklige justeringer. Råd mht servering av mat/drikke og fjerning av aviser, ukeblader o.l. i lokalene er tatt ut.

4. desember

- Teksten i veilederen er omstrukturert og fakta om covid-19 er tatt ut.

12. september

- Covid-19-forskriften § 15, som regulerer virksomheter som tilbyr frisør-, hudpleie-, tatoverings- og hulltakingstjenester med videre, er endret, og endringen trer i kraft 12. september. Endringen gjelder også for kjøreskoler og annen føreropplæring, se § 15a. Endringen innebærer at noen av forskriftskravene til virksomhetene oppheves. Det meste av det som tidligere stod som krav i forskriften nå ligger nå som råd og anbefalinger i veilederen.
- Strukturen i veilederen er endret og innholdet er forkortet.
- Det er presisert at veilederen inneholder råd og anbefalinger om grunnleggende smitteverntiltak som alle bør følge gjennom hele pandemien. Bakerst i veilederen listes opp mulige tiltak ved økt smitte.

15. juni

- **Kapittel 1 under «Krav til smittevern faglig forsvarlig drift i covid-19-forskriften» og kapittel 2 under «Generelle råd»:** Oppdatert ett avsnitt ifb. endring i covid-19-forskriften: «Virksomheten skal, til bruk ved eventuell smitteoppsporing utført av kommunen etter smittevernloven § 3-6, ha kontaktinformasjon til kunder som har mottatt tjenester to uker tilbake i tid. Virksomheten skal ha oversikt over hvor kunden mottok tjenester og hvilke ansatte som har ytt tjenester til hver kunde. En slik særlig oversikt skal oppbevares på forsvarlig måte og slettes to uker etter utført tjeneste. Virksomhetene skal informere kundene om dette.»

14. mai

- Nærmere presisering om kjøreskoler og annen føreropplæring i kapittel 1.

12. mai

- Lagt til at veilederen også gjelder kjøreskoler og annen føreropplæring.

27. april

- Lagt til veilederen på følgende språk: arabisk, kinesisk, polsk, samisk, thai, vietnamesisk

24. april

- Lagt til engelsk versjon av veilederen

Arkivert
Ugyldig fra 25.9.21

Arkivert
Ugyldig fra 25.9.21